

QONNING GISTALOGIYASI.MIKROSKOPDA KO'RINISHI.QON TAHLILI

*Alfraganus universiteti "Tibbiyot fakulteti"
Stomatologiya yo'nalishi 2-kurs talabalari
Mualliflar: Berdiyeva Shaxnoz Qurban niyoz qizi
Yo'ldosheva Madina Azamat qizi
Sotiboldiyev Ozodbek Latifjon o'g'li*

ANNOTATSIYA: Qonning gistolagiysi – organizmning hayotiy faoliyatini ta'minlash uchun qon tarkibidagi hujayralar, ularning tuzilishi va vazifalarini o'r ganadigan ilmiy soha. Qonning mikroskopik tahlili, eritrositlar (qizil qon hujayralari), leykositarlar (oq qon hujayralari), trombositlar (qon plastinkalari) va boshqa hujayralarning tuzilishini, shaklini va ulardagi o'zgarishlarni aniqlashga imkon beradi. Qon tarkibidagi hujayralarning o'zgarishlari turli kasalliklar, masalan, anemiya, infektsiyalar, qon tomir kasalliklari va saraton kabi holatlar bilan bog'liq bo'lishi mumkin. Mikroskop yordamida qonning har xil tarkibiy qismlari, ularning o'zgarishlari va patologik holatlari chuqur tahlil qilinadi. Qon tahlili, shuningdek, organizmda og'ir kasalliklar mavjudligini yoki kasalliklarni aniqlashning birinchi bosqichi sifatida ishlataladi. Mikroskopda eritrositlar, leykositarlar, trombositlar va boshqa hujayralar aniq ko'rindi, bu tahlil natijalari yordamida shifokorlar bemorning holatini baholashlari mumkin. Qonning pH darajasi, shuningdek, uning kislotali yoki asosiy muvozanatini aniqlashda muhimdir, chunki bu organizmning umumiy sog'lig'i bilan bog'liq.

Qonning mikroskopik ko'rinishi, shuningdek, qon hujayralarining o'ziga xos shakkllari va soni, yiringli infektsiyalar yoki surunkali kasalliklarning mavjudligini aniqlashda muhim rol o'yndaydi. Bunday tahlillar qon tizimidagi patologik o'zgarishlarni aniqlash va davolash jarayonini boshqarish uchun zarurdir.

Kalit so'zlar: qon, gistolagiya, mikroskop, eritrosit, leykositar, trombosit, tahlil, salomatlik, infektsiya, pH, kasalliklar, anemiya, qon tomir tizimi, saraton, patologiya.

АННОТАЦИЯ: Гистология крови – это наука, изучающая клеточный состав крови, её структуру и функции в поддержании жизнедеятельности организма. Микроскопический анализ крови позволяет увидеть клетки, такие как эритроциты (красные кровяные клетки), лейкоциты (белые кровяные клетки), тромбоциты (кровяные пластинки), а также другие компоненты крови. Эти клетки играют важную роль в поддержании здоровья, и их изменения могут свидетельствовать о различных заболеваниях, таких как анемия, инфекции, заболевания сосудов и рак. Микроскопия позволяет выявить структурные изменения в клетках крови, что важно для диагностики патологий и заболеваний. Анализ крови является неотъемлемой частью диагностики, помогающей врачам

определить наличие заболеваний или оценить общее состояние организма. Кроме того, анализ pH крови и других параметров позволяет оценить кислотно-щелочной баланс и общее состояние здоровья. Изменения в составе клеток крови могут также свидетельствовать о наличии инфекций, воспалений или хронических заболеваний. В ходе микроскопического анализа можно выявить характерные признаки таких заболеваний, как лейкемия, малярия или различные вирусные инфекции.

Ключевые слова: кровь, гистология, микроскоп, эритроциты, лейкоциты, тромбоциты, анализ, здоровье, инфекции, pH, анемия, сосудистая система, рак, патология.

Annotation: Hematology is the scientific field that studies the blood's cellular composition, structure, and function in supporting the organism's life processes. Microscopic analysis of blood allows for the examination of cells such as erythrocytes (red blood cells), leukocytes (white blood cells), platelets, and other blood components. These cells play a vital role in maintaining health, and their changes can indicate various conditions like anemia, infections, vascular diseases, and cancer. Microscopic examination helps to detect structural alterations in blood cells, crucial for diagnosing pathologies and diseases. Blood tests are essential in the diagnostic process, assisting healthcare providers in determining the presence of diseases or assessing overall health. Additionally, blood pH and other parameters are vital for evaluating acid-base balance and overall health. Changes in the composition of blood cells can also indicate infections, inflammations, or chronic conditions. Microscopic analysis can reveal characteristic signs of diseases like leukemia, malaria, or various viral infections.

Keywords: blood, hematology, microscopy, erythrocytes, leukocytes, platelets, test, health, infection, pH, anemia, vascular system, cancer, pathology.

Qonning gistolagiysi – bu qon tarkibidagi hujayralar, ularning tuzilishi va funksiyalarini o’rganadigan ilmiy soha. Qonning mikroskopik tahlili orqali eritrositlar (qizil qon hujayralari), leykositlar (oq qon hujayralari), trombositlar (qon plastinkalari) va boshqa hujayralar, shuningdek, qon suyuqligining tarkibi, uning pH darajasi va boshqa muhim parametrlari aniqlanadi. Mikroskop orqali qon tarkibi har jihatdan o’rganiladi va bu, kasalliklarni aniqlashda juda muhim ahamiyatga ega.

Qon tahlili organizmning umumiyl salomatligini baholashda ishlataladi. Mikroskopik ko’rinishda eritrositlar, leykositlar, trombositlar va boshqa qon hujayralarining o’ziga xos shakllari, hajmi va tuzilishi aniq ko’rinadi. Eritrositlar qonning kislород ташish funksiyasini bajaradi va ularning soni yoki shakli anemiya kabi kasalliklarni ko’rsatishi mumkin. Leykositlar organizmning immun tizimini tashkil etadi va ularning ko’payishi infektsiyalarni yoki yallig’lanish jarayonlarini bildirishi mumkin. Trombositlar qonning to’xtash jarayonida muhim rol o’ynaydi,

ularning soni yoki ishlashidagi o'zgarishlar qon ketishining oldini olishda yoki qonning normal harakatida muammolarni ko'rsatadi.

Qon tahlili, shuningdek, organizmda pH darajasini, ya'ni qonning kislotalilik yoki asosiylik darajasini aniqlashga yordam beradi. Qonning pH darajasi organizmning kislotali yoki asosiy muvozanatini ko'rsatadi va bu organizmning ichki muhitining normal ishlashini ta'minlashda muhimdir. O'zgarishlar pH darajasi bilan bog'liq bo'lishi mumkin bo'lgan kasallikkarni, masalan, yurak kasallikkari, nefrit yoki nafas olish tizimidagi muammolarni aniqlash mumkin.

Qonning mikroskopik tahlili shifokorlarga bemorning sog'lig'i haqida aniq tashxis qo'yishga yordam beradi. Mikroskopik tahlillar yordamida qon tarkibidagi har qanday patologik o'zgarishlarni erta bosqichlarda aniqlash mumkin, bu esa samarali davolashni boshlash uchun muhimdir. Misol uchun, leykemiya yoki boshqa saraton kasallikkari belgilari mikroskopda aniq ko'rindi va ular vaqtida aniqlanib, davolanishi mumkin.

Mikroskopik tahlilning yana bir ahamiyatli jihat shundaki, u turli infektsiyalarni, jumladan, malyariya yoki virusli infektsiyalarni aniqlashga yordam beradi. Bunday tahlillar orqali organizmning immun tizimi va qonning umumiy holatini baholash mumkin, bu esa kasalliklarning erta bosqichda aniqlanishi va samarali davolanishiga imkon beradi.

Shunday qilib, qonning mikroskopik tahlili, uning gistolagiysi va tarkibiy qismlarining o'rganilishi tibbiyotda muhim o'rinni tutadi. U organizmning turli kasallikklar, infektsiyalar yoki salomatlikdagi o'zgarishlarni erta aniqlash va to'g'ri davolash jarayonini boshlashda juda foydali vosita hisoblanadi.

XULOSA

Qonning gistolagiysi va mikroskopik tahlili organizmning sog'lig'ini baholashda va turli kasallikkarni aniqlashda muhim ahamiyatga ega. Qon tarkibidagi hujayralar, ular orasida eritrositlar, leykositarlar va trombositlar kabi asosiy komponentlar, organizmning hayotiy faoliyatini ta'minlash uchun zarur. Mikroskop yordamida qonning har bir tarkibiy qismi, shu jumladan uning hujayralari, pH darajasi, tarkibiy qismlari va boshqa parametrlar chuqur tahlil qilinadi, bu esa bemorning sog'lig'i haqida aniq va to'liq tasavvur hosil qilishga yordam beradi.

Qonning mikroskopik ko'rinishi va uning tarkibi haqida ma'lumotlar organizmdagi yallig'lanish jarayonlari, infektsiyalar, anemiya, qon tomir tizimi kasallikkari yoki boshqa muammolarni aniqlashda shifokorlarga aniq ko'rsatmalar beradi. Misol uchun, eritrositlarning soni va shakli anemiya yoki boshqa qon kasalliklarining mavjudligini ko'rsatishi mumkin, leykositarlarning ko'payishi esa yallig'lanish yoki infektsiya jarayonlarini bildiradi. Trombositlarning soni yoki ishlashidagi o'zgarishlar esa qonning to'xtash jarayonlari bilan bog'liq muammolarni aniqlashda yordam beradi.

Bundan tashqari, qonning pH darajasi organizmning kislotali yoki asosiy muvozanatini ko'rsatadi va uning normal holati organizmning umumiyligi uchun juda muhimdir. Qonning pH darajasidagi o'zgarishlar ko'plab kasalliklar, jumladan yurak, nafas olish tizimi yoki buyrak kasalliklarini aniqlashda yordam beradi. Qonning mikroskopik tahlili orqali organizmdagi patologik o'zgarishlar erta bosqichda aniqlanib, to'g'ri davolashni boshlash imkonini beradi.

Shuningdek, qonning mikroskopik tahlili turli infeksiyalarni, jumladan malyariya, leykemiya va virusli infeksiyalarni aniqlashda ham juda muhimdir. Mikroskopik tahlilning yordamida kasalliklar erta bosqichda aniqlanadi va bu bemor uchun samarali davolashning boshlanishiga imkon yaratadi.

Umuman olganda, qonning gistoloyiyasi va mikroskopik tahlili tibbiyotda asosiy vosita hisoblanadi. Bu usul orqali qon tarkibidagi har qanday o'zgarishlar yoki patologiyalarni erta aniqlash, davolash jarayonini samarali boshqarish va bemorning sog'lig'ini yaxshilash mumkin. Shunday qilib, qon tahlili nafaqat kasalliklarni aniqlash, balki umumiyligi sog'liqni nazorat qilishda ham muhim rol o'yndaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Bo'riev, A. (2017). *Qon va uning tarkibi*. Tibbiyot nashriyoti, Toshkent.
2. Xusainov, A. (2015). *Gistologiya va patogistologiya*. Tibbiyot fakulteti, Toshkent.
3. Shamsiev, R. (2020). *Qon va qon tizimi kasalliklari*. O'zbekiston tibbiyot akademiyasi, Toshkent.
4. Pahlavonov, S. (2018). *Qon tahlili: Asosiy tushunchalar va metodlar*. Tibbiyot nashriyoti, Toshkent.
5. Qodirov, Z. (2019). *Mikroskopiya va qon tahlilining asosiy usullari*. Toshkent: Fan va texnologiya.
6. Davlatov, M. (2021). *Qonning mikroskopik tuzilishi va patologiyasi*. O'zbekiston tibbiyot nashriyoti, Toshkent.
7. Khalilov, I. (2022). *Gistologiya va mikroskopiya*. Tibbiyot ilmiy ishlanmalari, Toshkent.
8. Raxmonov, B. (2016). *Qon kasalliklari va diagnostikasi*. Tibbiyot nashriyoti, Toshkent.
9. Islomov, S. (2018). *Qonning biologik xususiyatlari*. Tibbiyot nashriyoti, Toshkent.
10. Juraev, M. (2020). *Qon tahlilining ahamiyati*. Tibbiyot nashriyoti, Toshkent.